

NORDISK PAPPERSHISTORISK BIBLIOGRAFI

Supplement 4: 1983-1985

Med bidrag från Centrallaboratorium AB (Finland),
Gunnar Christie Wasberg (Norge) sammanställd av
Jan Olof Rudén (Sverige)

Samma urvalsprinciper som ligger till grund för Nordisk pappershistorisk bibliografi t o m 1976 (= NPH-Nytt 5 (1977):3) samt Supplement 1 (1977-79), 2 (1979-81), 3 (1981-83) och samma klassifikationssystem har använts i detta supplement som dels omfattar arbeten publicerade 1983-85 dels täcker luckor i tidigare bibliografier.

I. SYSTEMATISK AVDELNING. Översikt

II. ALFABETISK AVDELNING

- 0. Allmänt och blandat
- 1. Bibliografi
- 2. Periodica
- 3. Allmän pappershistoria
 - 4.1 Danmarks pappershistoria
 - 4.11 Danmark. Enskilda pappersbruk
 - 4.21 Finland. Enskilda pappersbruk
 - 4.4 Sveriges pappershistoria
 - 4.41 Sverige. Enskilda pappersbruk
- 5 Biografi
- 6.12 Datering med hjälp av vattenmärken
- 6.13 Metoder för avbildning av vattenmärken
- 6.14 Särskilda vattenmärken. Motivval
- 6.3 Pappershistoriska samlingar
- 6.4 Pappershistoriska sammanslutningar
 - 6.41 Föreningen Nordiska pappershistoriker
- 7 Tillverkningsprocessens historia
 - 7.01 Råmaterial
 - 7.02 Produktionsmedel
 - 7.03 Arbetskraften
 - 7.21 Industrihistoria
- 7.4 Bearbetning av produkten
- 9 Papper och avnämarna
 - 9.0 Allmänt
 - 9.2 Konservering, restaurering

0. ALLMÄNT OCH BLANDAT

Below the watermark (Kymi Kymmene Internat. Mag. 8 (1983):1, 48)

FORSLEV, Inger Louise, Two papyri from the Oslo collection. (Symbolae Osloenses LVIII (1983), 123-128)

PEDERSEN, Hans Peder, Opbevaring af arkivalier i Danmark fra Valdemar Atterdag til vore dages Rigsarkiv (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 97-125)

Spesialopgave til norske forskere: Forsöker å åpne papyrus i Italia (Aftenposten 12/9 1984)

1. BIBLIOGRAFI

Nordisk pappershistorisk bibliografi. Supplement 3: 1981-1983 smst av Jan Olof Rudén (NPH-Nytt 11 (1983), 86-95)

2. PERIODICA

NPH-Nytt 11 (1983)-13 (1985). Red Ebba Waaben. København

3. ALLMÄN PAPPERSHISTORIA

KRAGLUND, Jørgen, Den hvide Kunst (Skalk 1981:3)

Papper. Utställning 16/12 1981-28/2 1982 i Röhsska konstslöjdmuseet, Göteborg /1981/. 47 s.

TRIER, Jesper, Ancient paper of Nepal. Results of ethno-technological field work on its manufacture, use and history. With technical analyses of bast, paper and manuscripts. Diss. Khvn 1972. 271 s. (Jutland archaeological society. Publications. 10)

TYNELL, L, Papper i tusenåriga perspektiv. /Intervju/ (Papper med tryck 9 (1983):3, 23)

4.1 DANMARKS PAPPERSHISTORIA

JENSEN, Jacob B, Papirfabrikkene i Vejledalen, Jylland (NPH-Nytt 12 (1984), 63-84)

JEXLEV, Thelma. Da papiret kom til Danmark. Det danske Rigsarkivets ældste dokumenter på papir (NPH-Nytt 11 (1983), 32-69). Vm

4.11 DANMARK. ENSKILDA PAPPERSBRUK

De Forenede Papirfabrikker
JENSEN, Jacob B, Papirfabrikkerne i Vejledalen, Jylland (NPH-Nytt 12 (1984), 63-84)

Haraldskaer Fabrik
ibidem

Herrevadskloster
WAABEN, Ebba, Ukendt vandmaerke fra papirmøllen i Herrevads klostrens len, Klippan, før Skåne blev svensk (NPH-Nytt 12 (1984):1, 17-23)
Vm

Hven
KARLSSON, Kurt K, Tycko Brahe och hans pappersmakeri (Resa bland böcker. Helsingfors 1984, 66-76). Ill, Vm

Silkeborg
OLSEN, Frederik, Historie af Silkeborg Papirfabriks historie 1925-1970 (NPH-Nytt 11 (1983), 70-79)

Vejle Traemassefabrikker
JENSEN, Jacob B, Papirfabrikkene i Vejledalen, Jylland (NPH-Nytt 12 (1984), 63-84)

Vingsted Mølle
ibidem

Ørholm papirfabrikk
SCHMIDT, Kai, En papirdrengs erindringer (Lyngby-Bogen 1981, 49-162)

4.21 FINLAND. ENSKILDA PAPPERSBRUK

Kangaskoski pappersbruk
SOURANDER, Ingvald, Simpele pappersbruk, 1896-1920. - Kangaskoski pappersbruk, 1901-1925. /Utg av Finska pappersingenjörsföreningen. Helsingfors 1984/. 75 + 19 s. Ill

Simpele pappersbruk
ibidem

Tervakoski
KARLSSON, Kurt K, Några smärre kompletteringar till Tervakoski pappersbruks historia (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 138-147)

TURNER, Silvie, & SKIÖLD, Birgit, Handmade paper today. A world-wide survey of mills, papers, techniques and uses. London 1983. 280 s. - Tervakoski s. 116

4.4 SVERIGES PAPPERSHISTORIA

SVAHNSTRÖM, Gunnar, Papperstillverkning i norra Småland i äldre tider (från Somnabygd till Vätterstrand. Saml. 5 (1955))

4.41 SVERIGE. ENSKILDA PAPPERSBRUK

Bälteberga

WESTRIN, Barbro, Bälteberga gård och pappersbruk. En försvunnen industri-
miljö (Dimbobygden 1982, 28-)

Carlsfors

WITTING, Erik, "Glädjen", Carlsfors och Fogelska stampen. Något om Marie-
stads äldre industrihistoria (Vadsbobygden 15 (1983), 36-45)

Fröåsa

Här lever hantverket. Papper som det gjordes förr (Papper med tryck 10
(1984):3, 22-24)

Gammelvala

ibidem

Gustavs bruk

WITTING, Erik, Gustavs bruk. Ett handpappersbruk i Skövde (Billingsbygden
8 (1981), 76-)

Klippan

ATTELID, Tore, Då pappersmaskinen kom till Sverige (Status (1982):4, 4-5, 22)
Tidigare publ. i Pappershandlaren 38 (1955), 455-456, 459 och annorstädes

WAABEN, Ebba, Ukendt vandmaerke fra papirmøllen i Herrevads kloster, Klippan,
för Skåne blev svensk (NPH-Nytt 12 (1984):1, 17-23) Vm

Lessebo

Här lever hantverket. Papper som det gjordes förr (Papper med tryck 10 (1984):3,
22-24)

TOREKULL, Lars, Ancient craft comes back - Lessebo to export its hand-made
paper to the rich (Scandinavian business world (1982):4, 28-30)

TURNER, Silvie, & SKIÖLD, Birgit, Handmade paper today. A world-wide survey
of mills, papers, techniques and uses. London 1983. 280 s. Lessebo s 142

Röttle

APPELQVIST, Jan, Personalrekrytering till Röttle pappersbruk 1780-1879.
Uppsats för fortsättningskursen i kulturgeografi. Sthlm 1983. (3), 64,
18 s. /Duplic./
Recension i NPH-Nytt 12 (1984), 57-59

Tumba

ATTELID, Tore, Ett besök på Tumba pappersbruk år 1873 (Bokvännen (1981):6,
141-143)

Här lever hantverket. Papper som det gjordes förr (Papper med tryck 10 (1984):3,
22-24)

TURNER, Silvie, & SKIÖLD, Birgit, Handmade paper today. A world-wide survey of
mills, papers, techniques and uses. London 1983. 280 s. - Tumba s. 142

Ösjöfors

Här lever hantverket. Papper som det gjordes förr (Papper med tryck 10 (1984):3,
22-24)

Ösjöfors
THURESSON, Jan, Här görs papper av gammal lump (Fönstret (1982):15, 10-12)

Östanå
Scandinavia's first pulp mill (Svensk trävaru- och pappersmassetidning (1983): årsnummer, 54-55)

5 BIOGRAFI

Appelqvist, Jan
RUDEN, Jan Olof, Jan Appelqvist mottagare av 1984 års stipendium ur Gösta Liljedahls fond (NPH-Nytt 12 (1984), 56)

Brahe, Tycho
KARLSSON, Kurt K, Tycho Brahe och hans pappersmakeri (Resa bland böcker. Helsingfors 1984, 66-76) Ill, Vm

Rudin, Bo
RUDEN, Jan Olof, Bo Rudin mottagare av 1985 års stipendium ur Gösta Liljedahls fond (NPH-Nytt 13 (1985):1, 20)

Schmidt, Kai
SCHMIDT, Kai, En papirdrengs erindringer (Lyngby-Bogen (1981), 49-162)

Wassenius, släkten
KARLSSON, Kurt K, Några smärre kompletteringar till Tervakoski pappersbruks historia (NPH-Nytt 11 (1983): 3/4, 138-147)

6.12 DATERING MED HJÄLP AV VATTENMÄRKEN

GELTING, Michael H, Af et afsides domkapitels bibliotek (NPH-Nytt 12 (1984), 39-52) Vm

6.13 METODER FÖR AVBILDNING AV VATTENMÄRKEN

ROTTENSTEN, Birte, Registrering af vandmaerker (NPH-Nytt 11 (1983), 27-31)

6.14 SÄRSKILDA VATTENMÄRKEN. MOTIVVAL

BARTHOLDY, Nils G, Frederik IIs våben som vandmaerke (NPH-Nytt 12 (1984):1, 12-16) Vm

JEXLEV, Thelma, Papir og vandmaerker i Naesbyhoved lens regnskaber 1502-1511 (NPH-Nytt 13 (1985), 3-12) Vm

- ROTTENSTEN, Birte, & WAABEN, Ebba, Vandmaerker i svenske kongebreve. /1./ Gustav Vasa af Sverige (1523-60) til kong Christian 3. af Danmark og Norge (1536-59) (NPH-Nytt 12 (1984), 89-98) Vm
- WAABEN, Ebba, Helsingborg-vandmaerket fra 1644 och 1647. En rettelse og tilføjelse (NPH-Nytt 12 (1984), 55-56)
- WASBERG, Gunnar Christie, "Tiara" som vanmærke-motiv (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 126-137) Vm. Zusammenfassung
- Ad "Tiara"-motivet. En bemærkning (NPH-Nytt 12 (1984), 55)

6.3 PAPPERSHISTORISKA SAMLINGAR

- The Loeber archive on paper history (NPH-Nytt 12 (1984), 88)
- Rigsarkivets papir- og vandmaerkeregistrering (Nordiskt arkivnytt 29 (1984): 1, 22)
- ROTTENSTEN, Birte, Registrering af vandmaerker (NPH-Nytt 11 (1983), 27-31)
- WASBERG, Gunnar Christie, Vanmerkesamlingen i Leipzig. Et studiebesøk (NPH-Nytt 12 (1984):1, 33-34)

6.4 PAPPERSHISTORISKA INSTITUTIONER, SAMMANSLUTNINGAR

- WASBERG, Gunnar Christie, 17. IPH-Kongress /Hagen, 1984/. (NPH-Nytt 12 (1984), 53-54)

6.41 FÖRENINGEN NORDISKA PAPPERSHISTORIKER

- Nordisk papirhistorisk konferense (Nordisk arkivnyt (1983):2, 53)
- NPH. Redovisning av NPH:s räkenskaper för verksamhetsåret 1982 (NPH-Nytt 11 (1983), 85)
- NPH. Verksamhetsberättelse för tiden mellan medlemsmötet i Bergen (1981) och København (1983). (NPH-Nytt 11 (1983), 84)
- NPH-Nytt 11 (1983) - 13 (1985). Red. Ebba Waaben. København
- NPH-9, Stockholm, juni 1985 /Inbjudan/. (NPH-Nytt 12 (1984), 61-62)
- (NPH-Nytt 13 (1985):1, 1-2)
- WAABEN, Ebba, NPH-8-mødet i København juni 1983 (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 154-155)

7 TILLVERKNINGSPROCESSENS HISTORIA (TEKNOLOGI)

7.01 RÅMATERIAL

LOEBER, Edo G, Alaun (NPH-Nytt 12 (1984):1, 24-32)

— Wasser für den Papierer (NPH-Nytt 12 (1984), 85-87)

MICHELSSEN, K-E, Paperiteollisuutemme raaka-aineen valmistus aluksi tuontitaidon varassa (Tekniikan Waiheita 1 (1983):4, 6-9)

7.02 PRODUKTIONSMEDEL. Redskap. Verktyg. Maskiner. Byggnader

AGGARWAL, J C, Mini paper mills in developing countries. A report. Stockholm /1983/. iii, 133, /15/ s.

Papperslådan. Ny upplaga (På gång i utställningsverige 20 (1984), 12)
Även i NPH-Nytt 12 (1984), 60

ATTELID, Tore, Då pappersmaskinen kom till Sverige (Status (1982):4, 4-5, 22)

7.03 ARBETSKRAFTEN

APPELQVIST, Jan, Personalrekrytering till Röttle pappersbruk 1780-1879. Uppsats för fortsättningskursen i kulturgeografi. Stockholm 1983. (3), 64, 18 s. /Dupl./
Recension i NPH-Nytt 12 (1984), 57-59

7.21 INDUSTRIHISTORIA

Enson historiallinen näyttely pääkonttorissa (Enso-Gutzeit. Henkilökunnanl. 55 (1985):1, 20-21)

HERNESAHA, K, Tampellan Inkeröisten tehtaitten museotalo (Paperi ja Puu 65 (1983):9, 506-507)

Verla - lajinsa viimeinen (UutisKymi 44 (1984):10, 3)

TALVI, V, Museo tallentaa vanhaa teollisuuskulttuuria /Intervju/ (Teollisuusviikko (1983).19, 7)

7.4 BEARBETNING AV PRODUKTEN

BRAENNE, Jan, Tapet i Norge (Fortidsvern 2 (1984), 8-19)

ÅHLIN, Arvid J, Pappersformat. Från Bolognastenen till ISO-standard. Utg. av SIS, Standardiseringskommissionen i Sverige. Sthlm 1982. 55 s.

9 PAPPER OCH AVNÄMARNAS

9.0 ALLMÄNT

JÖNSSON, Boel, Penna, bläck och papper. Människan och kemien genom tiderna (Kemisk tidskrift (1982):8, 6-7)

LINDBERG, N J, Entering the paper age /1-2/ (Finnpap Express (1983):1, 13, (1983):2, 8-9)

LOEBER, Edo G, Bibeldruck - Dünndruck (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 148-150)

— Pauspapier (NPH-Nytt 11 (1983):3/4, 151-153)

— "Überlegungen zum Thema "Tintenfrass" (NPH-Nytt 13 (1985), 13-19)

RISCHEL, Anna-Grethe, Lidt om papirsegl (NPH-Nytt 12 (1984):1, 1-12) 111

WASBERG, Gunnar Christie, Papier, Presse und Politik in Norwegen, ungefähr 1840-1880. 11 s. (IPH International Association of Paper Historians. Hagen 1984)

9.2 KONSERVERING, RESTAURERING

BÄÄRNHJELM, Göran, Konserveringsverksamheten inom biblioteken. Rapport. Sthlm 1981. 16 bl. (Rapport. Kungl bibl. 1)

MORTENSEN, Leif, Konservering og restaurering af arkivalier og bogbind. Udstilling i Landsarkivet for Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm januar-april 1984 (NPH-Nytt 12 (1984):1, 35-37)

MYLLYNIEMI, S, Finland. Konservering av pappershandlingar inledd i Tavastehus landsarkiv (Nordisk arkivnytt 29 (1984):4, 92)

WAABEN, Ebba, Konservatorskolen i København - 10 års jubilæum /1983/ (NPH-Nytt 11 (1983), 80-83)

ALFABETISK AVDELNING

Hänvisning sker till den systematiska avdelning som har lägst nummer

Aggarwal, J C, Mini paper mills in developing countries	7.02
Appelqvist, Jan, Personalrekrytering till Röttle pappersbruk	4.41
Attelid, Ett besök på Tumba pappersbruk år 1873	4.41
-- Då pappersmaskinen kom till Sverige /Klippan/	4.41
Bartholdy, Nils G, Frederik IIs våben som vandmærke	6.14
Below the watermark	0
Braenne, Jon, Tapet i Norge	7.4
Bäärnhjelm, Göran, Konserveringsverksamheten inom biblioteken	9.2
Enson histoiallinen näyttely pääkonttorissa	7.21
Forslev, Inger Louise. Two papyri from the Oslo collection	0
Gelting, Michael H, Af et afsides domkapitels bibliotek	6.12
Hernesaho, K, Tampellan Inkeröisten tehtaitten museotalo	7.21
Här lever hantverket /Fröåsa/	4.41
Jensen, Jacob B, Papirfabrikkerne i Vejledalen, Jylland	4.1
Jexlev, Thelma, Da papiret kom til Danmark	4.1
-- Papir og vandmærker i Naesbyhoved lens regnskaber	6.14
Jönsson, Boel, Penna, bläck och papper	9
Karlsson, Kurt K, Några smärre kompletteringar till Tervakoski pappersbruks historia	4.21
-- Tycho Brahe och hans pappersmakeri /Hven/	4.11
Kraglund, Jørgen, Den hvide kunst	3
Lindberg, N J, Entering the paper age	9
Loeber, Edo G, Alaun	7.01
-- Bibeldruck - Dünndruck	9
-- Pauspapier	9
-- Wasser für den Papierer	7.01
-- "Überlegungen zum Thema "Tintenfrass"	9

The Loeber archive on paper history	6.3
Michelsen, K-E, Paperiteollisuutemme raaka-aineen valmistus aluksi tuontitaidon varassa	7.01
Morthensen, Leif, Konservering og restaurering af arkivalier og bogbind	9.2
Myllynieni, S, Finland. Konservering av pappershandlingar inledd i Tavastehus landsarkiv	9.2
Nordisk pappershistorisk konference /1983/	6.41
NPH	6.41
Nordisk pappershistorisk bibliografi. Supplement 3	1
Olsen, Frederik, Træk af Silkeborg papirfabriks historie	4.11
Papper. Utställning, Göteborg /1981/	3
Papperslådan	7.02
Pedersen, Hans Peder, Opbevaring af arkivalier i Danmark fra Valdemar Atterdag til vore dages Rigsarkiv	0
Rekimies, K, Verla - lajinsa viimeinen	7.21
Rigsarkivets papir- og vandmarkeregistrering	6.3
Rischel, Anne-Grethe, Lidt om papirsegl	9.0
Rottensten, Birte, Registrering af vandmaerker	6.13
Rottensten, Birte, & Waaben, Ebba, Vandmaerker i Svenske kongebreve /1/	6.14
Rudén, Jan Olof, Bo Rudin mottagare av 1985 års stipendium GLF	5
— Jan Appelqvist mottagare av 1984 års stipendium GLF	5
Scandinavia's first pulp mill /Östanå/	4.41
Schmidt, Kai, En papirdrengs erindringer /Ørholm/	4.11
Sourander, Ingvald, Simpele pappersbruk, 1896-1920. - Kangaskoski pappersbruk, 1901-1925	4.21
Spesialoppgave til norske forskere. Forsöker å åpne papyrus i Italia	0
Svahnström, Gunnar, Papperstillverkning i norra Småland i äldre tider	4.4

Talvi, V, Museo tallentaa vanhaa teollisuuskulttuuria	7.21
Thuresson, Jan, Här görs papper av gammal lump	4.41
Torekull, Lars, Ancient craft comes back - Lessebo to export its hand-made paper to the rich	4.41
Trier, Jesper, Ancient paper of Nepal	3
Turner, Silvie, & Skiöld, Birgit, Handmade paper today /Tervakoski/	4.21
Tynell, L, Papper i tusenåriga perspektiv	3
Waaben, Ebba, Helsingborg-vandmaerket fra 1644 og 1647	6.14
-- Konservatorskolen i København - 10 års jubilaem	9.2
-- NPH-8-mødet i København juni 1983 /referat/	6.41
-- Ukendt vandmaerke fra papirmøllen i Herrevads klostres len	4.11
Wasberg, Gunnar Christie, Papier, Presse und Politik in Norwegen	9
-- Ad "Tiara"- motivet	6.14
-- "Tiara" som vanmerke-motiv	6.14
-- Vanmerkesamlingen i Leipzig	6.3
-- 17. IPH-Kongress /Hagen, 1984/	6.4
Westrin, Barbro, Bälteberga gård och pappersbruk	4.41
Witting, Erik, "Glädjen", Carlsfors och Fogelska stampen	4.41
-- Gustavs bruk	4.41
Ählin, Arvid J, Pappersformat	7.4